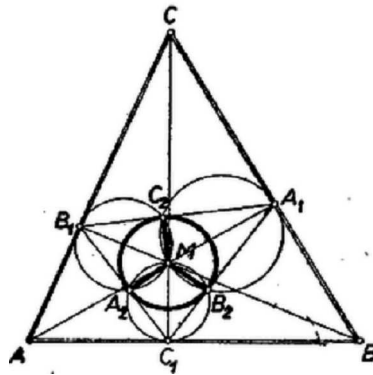

Az $ABC = H$ háromszögre vonatkozóan megszerkesztett körök egyik közös pontja az M magasságpont. A második metszéspontokat jelöljük A_2, B_2, C_2 -vel az ábrák szerint. Megmutatjuk, hogy A_2, B_1, C_1 , hasonlóan B_2, C_1, A_1 és C_2, A_1, B_1 egy egyenesre esnek, továbbá hogy A_2, B_2, C_2 az M pont vetületei az $A_1B_1C_1 = T$ talpponti háromszög oldalegyenesein. Elég ezt szimmetria-okokból pl. A_2 -re belátni. $MA_2B_1 \sphericalangle = MA_2C_1 \sphericalangle = 90^\circ$, mert A_2 az MB_1 és MC_1 fölé rajzolt Thalész-körök metszéspontja; így B_1 és C_1 az MA_2 -re A_2 -ben emelt merőlegesen van, és ezt mondja állításunk.

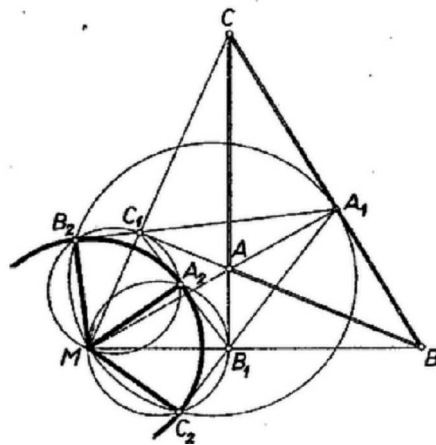
1. ábra

Így az MA_2, MB_2, MC_2 húrok egyenlőségéhez azt kell belátnunk, hogy M egyenlő távolságra van T mindhárom oldalegyenesétől. Evégett bebizonyítjuk, hogy az A_1M, B_1M, C_1M magasságegyenesek – ha H hegyesszögű – felezik T -nek megfelelő belső szögét, tompaszögű H esetében pedig két külső és egy belső szögét.

Ha H hegyesszögű (1. ábra), akkor a magasságtalppontok az oldalszakaszokon vannak, és bármelyik két csúcs és a belőlük húzott magasságok talppontjai egy húrnégyszög csúcsai (egy oldal fölötti Thalész-körben). Az ABA_1B_1 és ACA_1C_1 húrnégyszögekből az α szög és a szemben fekvő szög külső szögének egyenlőségéből

$$B_1A_1C \sphericalangle = CAB \sphericalangle = \alpha = C_1A_1B \sphericalangle,$$

és így az ezeket a szögeket 90° -ra kipótló MA_1B_1 és MA_1C_1 szögek is egyenlők, állításunknak megfelelően. Hasonló okoskodás érvényes a másik két magasságra is.

2. ábra

Ha H tompaszögű ($BAC \sphericalangle > 90^\circ$, 2. ábra), akkor BCM hegyesszögű háromszög, magasságegyenesei az AM, AB, AC egyenesek, talpponti háromszöge szintén T . Így AM az A_1 -nél levő belső szögét felezi; BM és CM viszont merőleges a B_1 -nél, ill. C_1 -nél levő belső szögét felező AC , ill. AB egyenesre, s így ezek T megfelelő külső szögeit felezik.

Ezzel a bizonyítást befejeztük. Megállapításunkat így is mondhatjuk: M a T -re nézve vagy a beírt, vagy az egyik hozzáírt kör középpontja, a vizsgált húrok pedig ezen körnek a T oldalain levő érintési pontokhoz tartozó sugarak.

Fejéregyházi Sándor (Budapest, I. István Gimn., II. o. t.)